

Vilniaus B.Dvariono dešimtmetės muzikos mokyklos

PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pedagogų etikos kodekse (PEK) skelbiamos bendražmogiškosios bei profesinės etikos vertybinės nuostatos ir moralaus elgesio principai, kuriuos įsipareigoja taikyti visi pedagogai ir darbuotojai.

2. PEK skiriamas tam, kad padėtų mokyklos pedagogams suprasti etiško elgesio problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešame gyvenime, bei padėtų jas spręsti.

3. PEK papildo pedagogų ir darbuotojų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos LR Švietimo įstatyme, “LR korupcijos prevencijos įstatyme”(2018 m. birželio 27 d. Nr. XIII-1298), “Asmens duomenų apsaugos įstatyme”(2018 m. birželio 30 d. Nr. XIII-1426), mokyklos nuostatuose, vidaus tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose aktuose.

II. KAI KURIOS PAGRINDINĖS SĄVOKOS

Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

Pedagogų ir darbuotojų etika – dora, pareiagingumu, atsakingumu, kurybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etines elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

Etikos normu pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

Etikos problema – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiant etikos normas.

Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjams vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir priima sprendimus susijusius su jo privačiais interesais.

Privatus darbuotojo interesas – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.

Viešieji visuomenės (valstybės) interesai – visuomenės (valstybės) suinteresuotumas. Visuomenė tikisi, kad darbuotojas į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.

Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgudžių, energijos.

Vertybė – idėjos ir įsitikinimai formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiurių, įsitikinimų, tikėjimo.

III. KODEKSO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. PEK paskirtis nubrėžti tolerancijos ribas mokyklos narių tarpusavio santykiuose, išryškinti akademinės etikos požiuriu vengtiną elgesį.

5. Esamiems ir naujai priimamiems pedagogams padėti geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias akademinės srities vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę, mokslinę bei pilietinę atsakomybę.

6. Skatinti pedagogų ir darbuotojų suvokimą, jog etinis aspektas svarbi bet kurios veiklos sprendimo dalis, svarbi prielaida didinti visuomenės pasitikėjimą mokyklos veikla.

7. Padėti įstaigos pedagogams ir darbuotojams vertinti ir spręsti konkrečias akademinio gyvenimo situacijas kuriose iškyla etinio pobūdžio klausimai.

8. Vienas svarbiausių tikslų – prevencinio vaidmens svarba neetiško elgesio pasireiškimams.

IV. PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI IR VEIKLOS ETIKOS REIKALAVIMAI

9. Pedagogai ir darbuotojai įsipareigoja aktyviai palaikyti mokyklos siekius, garbingai atstovauti mokyklos vidaus ir išorės gyvenime, tinkamai reprezentuoti jos vardą Lietuvoje ir užsienyje, skatinti mokinių kūrybiškumą, kelti bendruomenės ir visos visuomenės kultūrinį lygį.

10. Objektiviai, nešališkai, vertinti kitu darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiškai patariant ir padedant vieni kitiems.

11. Laiku, atidžiai ir profesionaliai atlikti pareiginėse instrukcijose numatytas funkcijas.

12. Siekti aukštesnės kompetencijos pedagoginiame darbe, domėtis savo srities naujovėmis, atnaujinti literatūrą, lankyti koncertus.

13. Puoselėti pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu bei su savivaldos institucijomis (mokyklos taryba, ir kitomis).

14. Vadovautis skirtingų lyčių lygybės principu, būti tolerantiškiems kitai nuomonei, kitų tautybių, rasių, religinių bei politinių įsitikinimų atstovams.

15. Suprasti, jog akademinę etiką pažeidžia:

15.1. mokinių arba kolegų diskriminavimas dėl dalyvavimo politinėje, visuomeninėje, kulturinėje ar sportinėje veikloje;

15.2. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems pedagogams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos;

15.3. pedagogo nepagarbus atsiliepimas apie nedalyvaujančio kolegos pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes;

15.4. kai paviešinama ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie kolegas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, asmeniniai reikalai ir pan.).

16. Suteikiant pedagogini vardą, apdovanojimą, kolegos veiklos pripažinimą turi būti remiamasi tik dalykišku pateikto darbo vertinimu bei profesinėmis pretendento savybėmis, o ne asmeniniu ar politiniu santykiu.

17. Pedagogų ir darbuotojų santykiuose tiesos sakymas, viešumas, tiesos gynimas, draugiškumas ir geranoriškumas yra vieni svarbiausių mokyklos bendruomenės nario etikos principų.

18. Atsiradus tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai. Išklausti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo.

19. Suprasti, jog akademinėi laisvei prieštarauja:

19.1. nepakantumas kitokiai mokinių ar kolegų nuomonei bei argumentuotai kritikai;

19.2. teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus ignoravimas;

19.3. mokytojų ir mokinių tėvų išsakomos nuomonės apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendimus sąmoningas ribojimas arba ignoravimas.

20. Tausoti ir atsakingai naudoti mokyklos turtą, instrumentus, medžiaginius išteklius, taupiai naudoti valstybes, rėmėjų, investuotojų lėšas vykdant įstaigos tikslus, uždavinius ir prisiimtus įsipareigojimus. Šią nuostatą pažeidžia:

20.1. mokyklos materialinių bei finansinių išteklių naudojimas politinei veiklai, ar asmeninių poreikių tenkinimui;

20.2. piktnaudžiavimas mokyklos ištekliais vykdant projektus;

20.3. mokyklos nuosavybės niokojimas – dėl piktavališkumo arba dėl aplaidumo.

21. mokyklos direktorius, vadovaudamasis atsakomybe, viešumu turi siekti teisingai nagrinėti prašymus, skundus, pareiškimus, neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo, savo igaliojimus naudoti, priimant nešališkus sprendimus, nesinaudoti tarnybine padėtimi.

22. Remti ir plėtoti mokinių laisves ir teises, skatinti kolegišką keitimąsi kūrybinėmis idėjomis, plėtoti tarpinstitucinius, tarptautinius ryšius.

23. Kiekvienas pedagogas ir darbuotojas turi be baimės, tačiau korektiškai ir geranoriškai kelti i viešumą esamas negeroves, jis turi būti teisingai suprastas, tik kaip siekiantis pagerinti bendruomenėje profesinės etikos klimata.

24. Kiekvienas mokyklos narys turi prisiimti dalį atsakomybės už sklandų mokyklos darbą, savo veikloje turi vadovautis bendruomenės viešaisiais interesais, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto.

25. Gerbti ir aktyviai prisidėti, puoselėjant esamas ir kuriant naujas bendruomenės tradicijas.

V. MOKYMO/(-SI) IR DARBO ETIKA

26. Bendraujant ir bendradarbiaujant dalykinėje srityje, mokytojai ir darbuotojai turi būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems. Kontroliuoti ir slopinti tokius savo asmeninius bruožus kaip nervingumas, nesusivaldymas, emocinis pasikarščiavimas ir pan.

27. Mokytojas privalo nešiuurkščiai, neįžeidžiančiai, bet reikliai reikšti kategorišką nepakantumą mokinių nesąžiningumui, elgesio normų pažeidimo faktams: plagijavimas, nusirašinėjimas, falsifikavimas, pažymių rezultatų klastojimas. Mokinio žinių bei įgūdžių vertinimas turi būti teisingas, sąžiningas, suderintas su dėstomo kurso tikslais, priklausantis nuo žinių kokybės.

28. Tiesioginių ar netiesioginių dovanų, neakademinių pobūdžio paslaugų, tiesiogiai nesusijusių su mokymo kursu, reikalavimas arba priėmimas iš mokinių tėvų, vertinamas kaip neetiškas poelgis.

29. Primygtinai nereikalauti asmeninio pobūdžio informacijos iš mokinio grupinėse diskusijose, (remiantis "LR Asmens duomenų apsaugos įstatymu" 2018 m. birželio 30 d. Nr. XIII-1426., juo labiau sieti tokio pobūdžio informacijos pateikimą su žinių įvertinimu.

30. Atsiskaitymas už praeitą mokymo kursą nesietinas su mokinių ar jų tėvų dalyvavimu (nedalyvavimu) mokytojai priimtinoje (nepriimtinoje) politinėje ar visuomeninėje veikloje.

31. Pasitikėjimo atmosferai kenkia konfidencialios informacijos pateikimas (atskleidimas) tretiesiems asmenims, jų aptarinėjimas su kitais darbuotojais nesant specialaus pagrindo (teisinio pagrindo, naudos mokiniui arba numatomos žalos kitiems).

32. Neleistina naudoti privataus pobūdžio informacijos apie mokinį be jo tėvų sutikimo kaip mokymo ar tyrimo medžiagą.

33. Neleistinas nekorektiškas, tendencingas kolegos darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, politinių ar kitokių su vertinamo mokslinio ir metodinio darbo profesionalumu nesusijusių motyvų.

VI. KODEKSO PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

34. Butina PEK priemimo sąlyga – viešas jo projekto svarstymas, kad jis būtų priimtas kaip įsipareigojimas, o ne įpareigojimas.

35. Priimtas PEK skelbiamas viešai mokyklos internetiniame puslapyje.

36. Mokyklos bendruomenė įsipareigoja gerbti PEK ir rūpintis jo veiksmingumu.

37. PEK vykdymo priežiūrą atlieka atstovavimo pagrindu sudaryta etikos komisija, susidedanti iš 3 įstaigos darbuotojų.

38. Etikos komisija savo darbą atlieka vadovaudamasi patvirtintu etikos komisijos darbo reglamentu.

39. Sankcijos už pedagogų etikos pažeidimus atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą – moralinio poveikio priemonės (pvz., pastaba, įspėjimas, įvertinimo paviešinimas ir pan.). Kodekso priežiūrą vykdo etikos komisija.

40. PEK negali numatyti visų nepagarbos pripažintoms pedagoginėms vertybėms atveju, todėl etikos komisija, spręsdama konkrečius pareiškimus dėl etiškai nederamo elgesio, pedagogų etikos kodekso nenumatytais atvejais turi spręsti ar konkretus poelgis suderinamas su pedagogo etikos kodekso pripažintomis pamatinėmis akademinės etikos vertybėmis.

41. PEK priimtas kaip mokyklos bendruomenės sutarimas dėl tam tikrų vertybinių elgesio nuostatų turi palaikyti etinį susirūpinimą, skatinti svarstyti, diskutuoti etinius klausimus ir jų sprendimo būdus.

SUDERINTA

.....mokyklos tarybos

2019 m. liepos . d.

posėdžio protokolu Nr.